

kuinka he ovat verevän ja hyvinvoivan nalköisii. Juttelevat iloisesti kaulista uimapaikoista, auringonkylvyistä ja kaikista muista mukavuuksista.

Me sitävastoin näyttämme entistä kiituneentulla ja yksinkertaisesti "kauntaamie" vain noita muutamia kylmiä dollareita, jotka meille on annettu kärsimyksen peittäimiseksi. Ja nehan meidät taas tuodittavat uudelleen siihen ihanaan uuneen, että keviillä taas takaisin; se onnellinen ihminen joka vain sinne pääsee!

Katkerahan olisi ruveta näiden kaden ihmisryhmän kesän vieroittoa vertailemaan toisiinsa. Eiköhän olisi meidän aika päästää järkemme kahleista ja alkaa ajatella kenelle se todellinen kesäloma kuuluisi.

Ida Kari.

Naisten ohjelmakokous on taas ensi perjantaina, marraskuun 3 päivänä, kello 2 päivällä klubin haalissa (tanssialin lehterillä). Ohjelma, joka tässä kokouksessa esitetään, lupaa olla kaikin puolin hyvä ja huvittava. Tule mukaan kokoukseen ja tuokaa tuttaviennekin mukaan.

Yks.

CANADA

ROSEGROVE, ONT.

Täältä ei ole ollut pitkään aikaan mitään kuuluisia lehdessämme ja nyt kun tulin valituksi tähän toimeen niin koetan täyttää tehtäväni.

Täällä sitä vain mennään päivästä toiseen, kesä on kireineen jälellä ja syksy on käsissä, se näytti jo luntakin, mutta se ei pysynyt kanaan kun hävisi pois. On se hyväkin kun saapi vähän levitä kesän raskaista töistä, täällä farmilla kuin on monellaisia töitä naisillakin. Täytyy tehdä ulkotöitä niin paljon kuin sulkin sisätyöitä joutaa, kun ei ole niitä dollareita, että voisi pitää työvoimaa. Meillä työläisnäisillä on monenlaiset huolet siksi ei tahdo olla aikaa itsemme kehittämiseen. Se on jäänyt meiltä kalfilta meikään elvusiaksi, vaikka se olisi kaikkein tärkein, että ei aina joutuisi sormi suuhun, jos tulisi valituksi johonkin toimeen, eikä tarvitsisi sanoa: "En minä siihen pysty", niin kuin minulle on usein käynyt. Mutta kylläähän me aina johonkin pystymme kuin vaan oikein yritämme.

Tänne on perustettu naisten **ompeluseura**. Ensimmäinen kokous oli 11 päivänä lokakuuta. Päätettiin pitää kokoukset joka toinen keskiviikko. Naisia oli kyllä vähän vaan kuulemani mukaan on ensi kokoukseen luvannut tulla enempi. Kehoitin jokaisia naista tulemaan huolimatta pienistä esteistäkin, siellä meillä kaikilla tarvitaan. Siellä kudotaan sukkaa, lapsia, sverterejä ja paljon muutakin. Kaikkia ei voi sanoa, täytyy pitää jotakin salassa. Sittepihin nähdään kun talven tullen pidetään ne myyjäis-illamat, mitä me Rosegroven naiset olemme saaneet aikaan. Muistakaa vaan miehet, että säästättte senttinne ja tulla tallustelehte huutamaan lämpöisiä sukkaa.

Oli melkein unohtua että siellä ompeluseuran kokouksessa on muutakin kuin sukan kutomista. Me valitsemme joka kokouksessa yhden joka tuopi aineen, josta keskustellaan ja sitten me toimimme itsemme kehittämiseksi. Siitä ei saa kukaan armoa vaan jokaisen täytyy ottaa vuorostaan toimi vastaan ja sitten siellä luetaan taloustiedettä, joka myöskin on oikein tarpeen meille.

Olemme pitäneet täällä illamillakin kesällä kaksikin kertaa kuussa, vaan näin talven tullen täytyy harventaa, kuin useiden miesten on täytyntä lähete työntekijöitä, joten naistenkin on mahdoton päästä kuin meillä ei ole tietäkään, vaan jokainen saapi kulkea mistä parhaaksi näkee.

Helena Helmo.

SALMON ARM, B. C. CANADA.

Kiireellisten touhujen tähden olen melkein lyönyt laimin tehtäväni, nimittäin kirjoittaa tähän meidän naisten lehteen.

Onhan sitä osastomme toiminut entiseen tapaan, on pidetty illamia aina joskus. Viime illamat onnistuvat kiitettävään hyvin. Ne pidettiin lokak. 7 päivänä. Ohjelmaa oli osastomme pyhäkoululapsilta. Ja sitte oli pieni näytöskappale nimeltä "Särjetty koti", joka myöskin sisältönsä ja osityksen puolesta ansaitsee tunnustuksen.

Onpa sitä nyt vähän muitakin asioita tapahtunut osastomme touhussa. Osastomme haali on myyty, kauppa-summa kaksi tuhatta dollaria.

Kauppa tosin on auki kaksi kuukautta, niin että ostajat voivat perääntyäkin. Haali oli meidän osastolle kakkipuolin sopimaton, syystä että melkein kaikki osaston jäsenet asuvat maalla, ulkopuolella kaupungista, niin että matkan pituuden tähden ei ole voinut haalla käyttää muuhun kuin iltamatilaisuuksiin ja siihen me ehkä voimme vuokrata samaa haalia yhä edelleenkin. Sitäpaitsi haalin kiinnityslaan antaja sanoi rahansa lrti niin oli meille kaikin puolin edullista saada tuo suuria kustanuksia kysyvä huone vaivastaan pois. Siinä on liian suuret vuotuiset juoksevat maksut, niin että siihen on saanut uhrata jo vuosia kaiken voimansa, — niin että todellakin antteen eteen työskentely on jäänyt vain sivuasaksi. Työläisen elämä on alituisia taistelua olemassa olostaan, ei sille ole väliä, olipa sitten palkkatyöläinen tai pikku-farmari, tai suur-farmari. Kaikkia kapitalistit puristaa yhtä lailla.

Tämän palkkakunnan omenain kasvattajain elämä näyttää koko toivotomalta. Suurin osa omenista tuli pilallisia ja niillekään, jotka ovat kellovillisia maailman markkinoille, omenien välittäjät sanovat, ettei ole mitään menekkiä, niin että maailman markkinat ovat jo täynnä omenia. On sekin omiutuista. Farmareilla on täälläkin kallispaikkaiset hedelmien välittäjät ja tietenkin ne vain tekevät "pisnestä" että vain oman palkkansa tulevat saamaan ja kuluttaja, joka hedelmiä ostaa, saa, kyllin kalliin hinnan ja niiden kasvattaja jää melkein osattomaksi. Täytyy siinä silloin jonkun rikastuakin. Mutta farmari on vain siinä luolossa, että ei hän sentään kuulu työväen luokkaan. Tämänkin Salmon Armin hedelmäviljelijät saavat nyt vain lohdutella sillä itseään, että minä tässä sentään olen pikku kapitalisti, koska saan ahertaa omaa työtäni ja sitä työtä näyttää riittäväksi. Vaikka ympäri vuorokauden puskisi kuin kone, niin työtä ei vaan puntu. Mutta saada siitä työstään nykyajan elintaso vastaavan toimeentulon on aivan eri kysymys, niin että aivan puhtaalla omallatunolla pienempi ja suurempi maanviljelijä on saman riiston alaisena kuin palkkatyöläinenkin ja sen perusteella kuuluu työväen luokkaan.

Ilmat ovat olleet erittäin sievät tänä syksynä, niin että peruna ja juurikas-sato näyttävät erittäin lupaavilta täällä palkkakunnalla.

Mary Mäki.

LADYSMITH, B. C. CAN.

Eteenpäin mennään täälläkin hiljalleen mutta varmasti. Nykyään on ompeluseura, lukurengas ja on se voimisteluseurakin y.m. On toivottavaa, että tämän laatusissa joukkohommissa osanottajia on runsaasti.

Ompeluseuran kokouksessa, joka pidettiin lokakuun 19 p:nä illalla annettiin uutisten kirjoittajalle määritys ilmoittaa ompeluseuran myyjäis-illamista palkkakuntakirjeessä. Nyt on otettava huomioon se tosiseikka, että ompeluseuran kokoukset pidetään joka viikon torstai-illana klo 7. Jokaisen velvollisuutena on saapua kokoukseen melkipiteittäin julki tuomaan. Perustavassa kokouksessa va-

littiin virkallijat. Puheenjohtajaksi — Hilda Jussila, pyötkirjuriksi — Eina Haapa, rahastonhoitajaksi — Taava Maunus. Mennään joukolla kokouksiin eikä koskaan ajatella niin ettei minua siellä tarvita. Tulkaa joukkoon tekin jotka olette valmiita keskustelemaan omaa ja nerokkaita vohkeymään toisten moraalla.

Nykypäivän yhteiskunnallinen kysymys pakottaa ajattelemaan olemassaolon epävarmuutta. Ei tule kysymykseen ollaanko suomalaisia silloin kuin on kysymys yhtymisestä koko maailman köyhälistö-armeijan. Paikkasi on vielä tyhjiä työllänsä. Rivit täyttäkää! Se raukka ois, ken jäisi pois! Arvosi on vaan työn raskaan raatajan.

Ompeluseuran myyjäiset siis ovat marraskuun 4 p:nä. Varmasti on varattu sinne hyvät kääsitöitä. Otetaan taas toden kannalta se illa ja mennään läheltä ja kaukaa. Pienet esteet syrjään.

Coab Tree "kontrilaiset" pitivät ladsymithilläisille humoristisen illanvieton lokakuun 14 p:nä. Ohjelmaa oli kuulemisen ja näkemisen arvosta otettiin sievää. Lapset esittivät kappaleen nimeltä "Onnen tiellä" ja aikuisilta oli näyttös "Mallassaunalla". Vuorokeskustelu "Sankarit" nuorilta.

On toivottavaa että teette vastaisuudessa saman suuntaisen yllätyksen. Yleistulot niistä illamista oli \$40.05, joten kiitos tälle kontrilaiselle. Se oli hyvä tulos nyt kun on niin paljon menoja S. S. haalilla.

Ida Erkkilä.

Venäläisiä taiteilijoita kiertueelle Amerikkaan

MOSKOVA, lokak. 22 p. — Viisi teatterit, musiikki- ja taitelijaseuruetta tulee esiintymään Yhdysvalloissa Amerikkaan olevan Venäjän Punaisen Ristin valvonnan alaisena. Tulot näytännöistä tullaan luovuttamaan Venäjän avustukseen. Järjestelytoimenpiteet tässä suhteessa on suorittanut neuvostohallituksen kasvatusasiain kansankomissariaatti, jonka huolena on teatteriasian hoito.

Ensimmäinen huomattava seurue, joka tulee kiertämään Amerikkaan on Andrejevian kansallinen venäläinen orkesteri, käsittäen 35 henkilöä. Orkesteri esittää balalaikkamusiikkia, Venäjän kansallismusiikkia. Orkesteri valmistautuu nyt matkaan Pietarissa.

Joulukuussa pitäisi New Yorkiin saapua Zenia Alexandrovna Engelhardtin, etevä harpunoittaja, erään venäläisen sopraanon ja viulunsoittajan avustamana. Samaan aikaan lähetetään Yhdysvaltoihin Lubimovin kvartetti, joka soittaa sellaisilla soitokoneilla, jotka olivat käytännössä Irvana Julman aikana. Kvartetin musiikkiohjelma käsittää vanhimpiä venäläisiä sävelteitä ja venäläisiä kansanlauluja.

Toinen huomattava esurue on uusi Moskovan "Kapella", 100 henkinen kuoro, jota johtaa Paul Chisnakov, Moskovan musiikkikonservatorlosta. Kapella perustettiin vallankumouksen jälkeen eikä se ole vielä käynyt ulkonailla. Chaljapin esiintyi kuorossa ennen soittina.

"Gabilan", vanhan juutalaisen teatteriseurueen, käsittäen 60 jäsentä, m. m. oman orkesterin, pitäisi saapua New Yorkiin ensi keväänä. Seurue esittää kaikki kappaleet vanhalla hebrean kielellä.

Venäjän Punainen Risti alkaa lähettää Amerikkaan myös Philip Andrejshin Malajavin mukanaan seitsemän kymmentä suurta öljymaalustaan ja useita pienempiä piirustuksiaan. Hän tulee järjestämään näyttelyn useissa eri kaupungeissa. Malajavin ihailijat sanovat hänen olevan etevimmän elossa olevan venäläisen taiteilijan. Parillaan maalaa hän erään tyyppillisen venäläisen talonpojan kuvaa, mikä tullaan lahjoittamaan Yhdysvaltain kongressille kiitollisuuden osotukseksi Amerikan suorituksesta avustustyöstä.

Vieläkin "ristiriidasta"

Toverittareissa (no. 36) olleen kirjoituksen johdosta siitä, onko äidillä yhtä hyvä oikeus käydä kokouksissa ja istamissa kuin isällä, arvelen että on. Jos isä on kahtena iltana kokouksessa niin äidillä on myös oikeus olla kahtena iltana viikossa kokouksissa, jolloin isän täytyy olla lasten kanssa, jos niitä ei voi viedä mukana. Äidin täytyy saada oppia ja kehitystä, että voi opettaa ja kasvattaa lapsiaan. Meidän ei ole jäätävä siihen käsitykseen, että jättäme lastemme kasvatuksen porvarillisten koulujen varaan. Ei totisesti! Enempi vain oppia ja valoa työläisäitien keskuuteen.

Myönnän sen että isä tarvitsee oppia ja kehitystä niinkuin äitkin, vaan äiti on aina lastensa ympäröimänä että lasten kasvatusta jää isältä tekevä. Tietysti annamme isille tunnustuksen kovan ruumillisen työn tekijänä ja elatuksen hankkijana ja käsitämme sen, että hänen tarvitsee levitä viikokana jos siihen on tilaisuutta. Mutta isä tekee määrätunnit työtä jos hän on teollisuustyössä, vaan äidin päivä on rajaton. Hän nousee aamulla ensimmäisenä ja illalla on viimeisenä levolle menijänä. Hänen pitää olla koko ajan liikkeessä ja monen äidin pitää tehdä vielä päälliseksi kovaa ruumillista työtä myös niin paljon kuin aikaa ja terveyttä sallii, talouden ja lastenhoito siihen luettuna. Jolla vain on useampi lapsi olemassa, väsyä niin henkisesti kuin ruumillisesti, jonka vuoksi äiti välittämättä tarvitsee jonkun vapaahetken itseään virkistääkseen yhtä hyvin kuin isäkin.

Enempi vain valoa ja oppia työläisperheisiin, että ei ottaisi toistensa orjuuttamia vaan vapaita.

Kahdeksan lapsen äiti.

Clara Zetkin nimitetty presidentinehdokkaaksi

BERLIINI, lokak. 23 p. — Saksan kommunistien äänenkannattaja, "Rote Fahne", ilmoittaa, että Saksan kommunistit ovat nimittäneet Clara Zetkinin kommunistipuolueen presidentin-ehdokkaaksi, jos presidenttivaalit pidetään tänä vuonna. Clara Zetkin on nyt kuudenkymmenenviiden vuoden ikäinen, ja tunnettu kautta Saksan nimellä "Saksan kommunistin äiti." Zetkin on ollut Saksan edustajakamarin jäsen, ja hänellä on paljon kokemusta valtiollisista asioista.

Kommunistipuolueen toimeenpanevan komitea pyysi Zetkinin ottamaan vastaan nimityksen, johon hän suostuikin, vaan samalla ilmoitti, että kommunistipuolueen ehdokkaalla on hyvin pienet mahdollisuudet voittaa äänestyksessä. Hän sanoi:

"En kuvittelekaan miehekseni, että minut valittaisiin Saksan presidentiksi. Minun velvollisuuteni kommunistina on ottaa nimitys vastaan ja ryhtyä tarmokkaaseen vaalitaisteluun porvariluokan ja sosialistipuolueiden ehdokkaiden vastaan. Jos presidenttivaalit pidetään tänä vuonna, niin meidän on otettava aktiivista osaa siihen, että voisimme todistaa työläisille että tarkotuksemme on vapauttaa heidät porvariluokan ikeen alta proletariaatin diktatuurin kautta."

Tilatkaa Toverittaren yksityisnumeroita, myykää ja jakakaa niitä kokouksissa ja istamissa.

— Jos tahdot tehdä hyvän palveluksen tuttavallasi tilaa hänelle Toveritar.